

ACC. N:R.

M. 9018 /-4.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Inga Osterman-Tillström
Härad: Skytte Adress: Ängagården, Tutarys
Socken: Skanörs stad Berättat av: Sråskellärarinnan Hilma Hansson
Uppteckningsår: 1942 Född år 1875 i Malmö

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skolan.

s. 1.

Gå bort på tvätt.

s. 4.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 9018

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skolan:

Sen nyexaminerad småskollärarinna kom jag 17-årig till Skanör.

Mitt första besök på kvällen, när jag kom gällde kyrkoherde Pfaff. Han tog en svart slokhatt på huvudet och svepte en svart-vit chalikring sig och med en lykta i handen följde han med till den så nybyggda skolan, där de båda småskoleklasserna och lärarinnans bestad var inrymda. Pfaff var skolkassör och vi fick ofta vänta länge på att få ut lönen.

Nästa morgon började jag arbetet bland barnen - 4e-46 var det de första åren i båda klasserna tillsammans. Flickorna hade förstås alla hårt flätade flätor och henvävda värkensklänningar, och alla barnen hade träteffler, som de gick in med i skolan varför det var ett väldigt oväsen så fort de rörde sig. 1905 förbjöes emellertid barnen att gå in med tefflorna på, de fick då särskilda fack i tamburen att sätta dem i, och fick så ha mergenteffler inne i salen.

Barnen var snälla och arbetet var roligt, men ekonomin var besvärlig. Uten fri bestad och vedbrand hade jag de tio första åren i Ska-

ACC. N:R M. 9018 2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

nör inte mer än 300 kr. om året. Jag lärde mig därför att sy lin- och klädsöm hos Adele Olsson, dotter till en sjökaptan. Vi satt och sydde i trädgårdsrummet hos sjökaptan Örnbergs. Senare teg för övrigt Adele Olsson sväskolläraryrket och blev lärarinna i Skanör. På min fritid sydde jag sedan bl. a. till bergmästarens, prästens och Axelssons 3 kr à 3:50 fick jag för en klänning. När bergmästarens och prästens enda döttrar gifte sig sydde jag hemgiften. Min mor, som bodde hos mig, förtjänade en del på tvätt och vävning, bl. a. vävde hon sängkläder till Jenny Pfaff. Dessutom hade vi för 30 kr. om året hand om eldningen och städningen i skolan. Då det var skurgelv överallt hade mer ett hårt arbete. Sedan skolan fått värmeledning skötte min mor för övrigt denna i åtta år till 1912 och måste då stiga upp klockan halv fem.

Samma år folkskollärare Eriksson dog kom sväskolläraryrket Elisabets Westberg hit och folkskoleklasserna, som förut undervisats av samma lärare, delades då för första gången och hon fick undervisa i folkskolans första och andra klass den s. k. mellanskolan. Hon hade just slutat när jag kom hit. Året efter mig, alltså 1894, kom lärarinnan Tilda Larsson hit som mellanskolelärarinna. Hon och jag fick de-

ACC. NR. M. 9018 3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

la den lägenhet om 2 rum och kök som jag hade i nya skolan. I denna skola fanns det emellertid inte plats till mer än småskola och lärarinnebestånd och i gamla skolan, som var byggd samma år som råhuset, alltså 1797, var folkskolans klasser, lärarens bestånd och det s. k. tjuvahullet d. v. s. häktet. Mellanskolan fick därför de fem första åren hyra lokal hos Betania och där var så kallt, att Tillaa alltid gick omkring i de danska träskor. Sedan fick hon växelläsning i folkskolan och småskolan. 1905 flyttade jag till gamla skolan, som blivit kvitt häktet och där lärarinnebeståndet inretts. Folkskolan flyttade till nya skolan i den gamla lärarinnebestånden. Och denna skola är nu Skarnörs enda.

Någon gång i slutet av 1800-talet användes min småskolelärarens kvalifikationer till privatskola, då styrmännen John Åberg och Paulus Jönsson /den senare min fästman/ där undervisade sjömän, som ännu söka in till navigationskola, i räkning.

ACC. NR. M. 9018 4

7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gå bort på tvätt:

Min mor gick bort på tvätt i familjerna. Även de som byggde nya hus efter branden hade sina tvättpannor i köket och där tvättades alltså. I flertalet fall började mor tvätten klockan 4 å 5 på morgonen, men det fanns de fruar som tyckte att detta var alldeles för sent. På ett par ställen fick mor alltid börja tvätta redan klockan 1 på natten, och ändå fick hon hålla på till klockan 6 på kvällen. Lönen var i samtliga fall utom maten 1 å 1:50 kr. pr tvättsag.